

Med henblik på at opnå en helt generel begrænsning i den tidsmæssige udstrækning af isolation foreslås de gældende tidsgrænser for isolation nedsat.

Dette gælder for det første den ufravigelige overgrænse for isolation på 4 uger for lovovertrædelser, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, men ikke i 4 år. Denne overgrænse foreslås nedsat til 14 dage.

For det andet foreslås den ufravigelige overgrænse for isolation på 8 uger for lovovertrædelser, der efter loven kan medføre fængsel i 4 år eller derover, men ikke i 6 år, nedsat til 4 uger.

For det tredje foreslås den fravigelige overgrænse for isolation på 3 måneder for lovovertrædelser, der efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, nedsat til 8 uger. Desuden foreslås den gældende adgang for retten til undtagelsesvis at tillade, at isolation i disse tilfælde udstrækkes ud over den almindelige overgrænse, hvis afgørende hensyn til forfølgningen gør fortsat isolation påkrævet, yderligere begrænset. Det foreslås således, at der tillige opstilles krav om, at lovovertrædelser kan ventes at ville medføre straf af fængsel i mindst 2 år. Endvidere foreslås det, at en isolation i intet tilfælde kan opretholdes ud over 6 måneder, medmindre sigtelsen angår en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13 (terrorisme mv.) eller en overtrædelse af straffelovens § 191 (narkotikakriminalitet) eller § 237 (drab).

For det fjerde foreslås den gældende ufravigelige overgrænse på 8 uger for isolation af unge 18 år nedsat til en normal – men ikke ufravigelig – overgrænse på 4 uger. Overgrænsen vil efter forslaget alene kunne fraviges, hvis sigtelsen angår en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13 (terrorisme mv.).

Forslaget vedrører kun i begrænset omfang betingelserne for at iværksætte og opretholde isolation, idet de gældende betingelser i retsplejelovens §§ 770 a og 770 b ikke foreslås ændret. Der foreslås dog en præcisering og skærpelse af betingelserne for at iværksætte og opretholde varetægtsfængsling i isolation af unge under 18 år.

Herudover indeholder forslaget en justering af den gældende bestemmelse om domstolenes begrundelsespligt ved afgørelser om isolation eller fortsat isolation. Sigtet med denne justering er såvel bedre begrundelser som en begrænsning af varetægtsfængslinger i isolation.

Lovforslaget indeholder desuden en ny bestemmelse, hvorefter anklagemyndighedens anmodning til retten om fortsat isolation (men altså ikke om iværksættelse af isolation) skal fremsættes skriftligt. Anmod-

ningen skal endvidere være begrundet. Endvidere foreslås det, at Rigsadvokatens godkendelse skal indhentes, inden anklagemyndigheden fremsætter anmodning om forlængelse af isolation ud over 8 uger (ud over 4 uger, når arrestanten er under 18 år). Det foreslås i den forbindelse desuden, at forlængelse ikke kan ske, hvis Rigsadvokatens godkendelse ikke foreligger.

Der foreslås endvidere en ændring af retsplejelovens bestemmelse om afholdelse af såkaldt anticiperet bevisførelse – d.v.s. afholdelse af bevisførelse før hovedforhandlingen (domsforhandlingen). Forslaget indebærer udvidede muligheder for anticiperet bevisførelse med henblik på at begrænse varigheden af en iværksat isolationsfængsling.

Det foreslås endvidere, at adgangen til at få kæremål om isolation behandlet mundtligt udvides.

Endelig foreslås en konsekvensændring i retsplejeloven som følge af en ændring, der er foretaget i udlændingeloven ved lov nr. 324 af 18. maj 2005.

2. Varetægtsfængsling i isolation

2.1. Indledning

Dette lovforslag vedrører den isolation, der sker efter rettens bestemmelse med hjemmel i retsplejelovens §§ 770 a-770 c, dvs. isolation, der iværksættes under sigtedes varetægtsfængsling og har til formål at forhindre, at den sigtede – trods varetægtsfængslingen – modvirker eller vanskeliggør opklaringen og forfølgningen i sagen. Sigtede kan f.eks. modvirke eller vanskeliggøre forfølgningen ved at true vidner, ved at træffe aftaler om urigtige forklaringer med vidner eller medsigtede, ved at advare eller påvirke andre eller ved at få dem til at fjerne spor eller lignende.

Baggrunden for at anvende varetægtsfængsling i isolation efter reglerne i retsplejelovens §§ 770 a-770 c er således hensynet til strafforfølgningen. I nogle straffesager er muligheden for at gennemføre en efterforskning og en rigtig pådømmelse af sagen afhængig af, at det i kortere eller længere tid er muligt at afskære sigtede fra kontakt med medsigtede, vidner eller andre. Aftaler om at afgive urigtige, samstemmende forklaringer over for politiet og i retten eller bistand til at fjerne eller ødelægge spor kan gøre det umuligt at strafforfølge den pågældende.

2.2. Tidligere overvejelser og reformer

Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1469/2006 om varetægtsfængsling i isolation efter 2000-loven er den fjerde betænkning, som udvalget har afgivet om dette emne.